

V půl desáté ráno!

Je moc dobré – moji milí
využít každou chvíli,
kterou čas zde strávený –
čas velkého setkávání –

konečně jsme zase tady –
proto neřádnou nám řady –
není děvče – není hošku,
ani trochu ztracený.

Proto v půl desáté ráno –
Je to brzy? Nevídáno –
trousíme se na sál malý.
Jednak bychom posnádali –

mnozí jen trosky pouhé –
to po skvělé noci dlouhé,
jednak bychom sluchu dali
těm, co včera sledovali
dění velké na jevišti.

Ztišme se pro chvíle příští –
Ondra ve zvon udeří – a již
mluví lektorů.
Nejsou žádní sekerníci.

S úsměvem a pochopením
jen nám prostě chtějí říci,
co tak dohromady dali –
snad se trochu pohádali –

výsledek však zvíme všichni.
Že to maj srovnané v hlavě?
To je pro nás dobré právě,
že si ten čas udělají.
Vždyť divadlo rádi mají.

Poslechnem je – všichni – ano,
denně v půl desáté ráno.
I když mínusů je více,
nám to nezamračí líce.

Slibujem na tomto místě –
hrát budem dál – to je jisté!

(jh)

Dnes vaříme recept z Pardubického kraje

Letos jsme se rozhodli, že na zadní straně Větrníku budeme opět po dlouhé době vařit. A recepty budeme tentokrát vybírat podle kraje, odkud přijede soubor. A protože dnes večer hraje DS Doveda Sloupnice, což je dlouhá údolní vesnice ležící sedm kilometrů od Litomyšle, zalovili jsme tentokrát v kuchařce Magdaleny Dobromily Rettigové, která právě v Litomyšli strávila posledních 11 let svého života. A protože nastal podzim a večery jsou již chladné, řekli jsme si v redakci, že by bylo dobré se zahřát nějakou pořádnou polívkou. To není chyba, Magdalena Dobromila opravdu mluví ve své kuchařce o polívkách.

ZEMČATOVÁ (BRAMBOROVÁ) POLÍVKA

Suroviny:

sůl
4 velká zemčata (brambory)
celer
petruželový kořen
světlá jíška
navíc může být: máslo, mrkev, petržel, celer, brambora, vejce, žemle

Oloupej a rozkrájej čtyři velké zemčata, vyper a dej je do hrnku, nalej na ně dostatečně vody, přidej k nim kávovou lžičku ustrouhaného celeru a též tolik petruželového kořenu, trochu usekané celerové i petruželové nati, osol to patřičně a nech to vařit; když jsou zemčata dost uvařená, tedy vodu slej a zapraž ji pěknou máslovou bledou jíškou, zemčata pak vařečkou v hrnku rozmačkej, nalej na ně opět tu zapraženou vodu, nech to ještě povařit – a polívka je hotová. Chceš-li ji mít ještě lepší, tedy nech na másle dusit drobně nakrájenou mrkev, petržel a celer, usmaž jeden na kostky nakrájený brambor, vraz k němu jedno vejce, a když je i toto usmažené, tedy utluč vše i s tou zeleninou v mozdíři na kaši, pak to dej do zapražené již polívky, hodně ji rozmíchej, a když se ještě povaří, proced' ji do mísy na usmaženou žemličku.

neděle 2. října 2022		
kdy	co	kde
9:30	Rozborový seminář	malý sál
11:30	loučení Sloupnice	malý sál
13:00	KR SČDO	sokolovna
14:30	dechovka	před divadlem
15:00	vítání Brodek u Přerova	před divadlem
15:00	vítání Martinu Hudečkovou	před divadlem
17:00	Martina Hudečková	velký sál
17:30	beseda s osobností	
20:00	Upokojenkyně	velký sál
20:30	Brodek u Přerova	
21:00		
22:00	Seminář KDP	půdička
22:00	večírek Brodek u Přerova	Aktiv

Větrník, zpravodaj 53. Krakonošova divadelního podzimu – Národní přehlídky venkovských divadelních souborů. Vydává Občanské sdružení Větrov. Redakce Jana Fričová, Lukáš Frydrych, technické zpracování Josef Hejral, fotografie Ivo Mičkal. Tisk povolen MK ČR E 22952.

Tisk H&H Servis

Náklad 120 ks

Cena 10 Kč

DENÍK KRAKONOŠOVA DIVADELNÍHO PODZIMU

VĚTRNÍK

Ročník 53.

Sobota 1. října 2022

číslo 2.

Divadlo všude kolem

53. ročník KDP se včera rozjel plnou parou, jen jiskry létaly. Bavilo se obecnostvo a věřím, že se bavila i porota. Bylo zábavné sledovat, jak jste včera přijížděli a všude se ozývaly výkřiky nadšení, že se opět setkáváte. Otázky – jak se máš, co je nového, jak se ti daří – nebraly konce. Cinkaly skleničky s přípitky na zdraví i na přivítanou.

Tak doufejme, že vás ta dobrá nálada neopustí, i když před námi není úplně dobré víkendové počasí. Ačkoliv, co je dobré počasí. Sněžit nemá a déšť podpoří růst hub. Třeba se pak na jídelníčku objeví skvělé krkonošské kyselo, pěkně s vejci, kmínem a houbami.

A tak při pohledu na ty dramatické mraky nad Vysokým si říkám – divadlo se neodehrává jen na zdejší jevišti, velkolepé drama lze sledovat také s hlavou zvrácenou vzad. (jn)

sobota 1. října 2022		
kdy	co	kde
9:00	Pietní vzpomínka	hřbitov
9:30	Rozborový seminář	malý sál
11:30	loučení Homole	malý sál
13:00	KR SČDO	sokolovna
13:00	KDP mladým	Aktiv
14:30	dechovka	před divadlem
15:00	vítání Sloupnice	před divadlem
15:00	vítání Homole	před divadlem
15:00	Předání klíče	před divadlem
17:00	Legenda o zbloudilých duších	velký sál
17:30		
18:00	Sloupnice	
20:00	Legenda o zbloudilých duších	velký sál
20:30		
21:00	Sloupnice	
22:00	Seminář KDP	půdička
22:00	večírek Sloupnice	Aktiv

Recenze: Jaroslav Kodeš

Stanislava Kočvarová: Dokud se tančí

Ženský Amatérský Spolek - ŽAS Homole

ŽAS z obce Homole u Českých Budějovic je opravdu čistě ženský spolek, který působí na amatérském divadelním písečku už od roku 2006. A za tu dobu připravil asi osm autorských inscenací od Sextánek až po Lock – Downův syndrom aneb Hlavně klid. Spolek se brzy dostal do povědomí diváků a vysloužil si i lichotivou přezdívku Cimrmani v sukních. A právem, neboť jejich vesměs úspěšné inscenace, za kterými stojí autorka a režisérka Stanislava Kočvarová, se dají charakterizovat jako chytré komedie postavené na radostném, spontánním, inzitivním herectví.

Na letošním KDP jsme od tohoto souboru uviděli inscenaci s názvem Dokud se tančí (ověřenou účastí na letošních Pikniku Volyně i Jiráskově Hronovu). Sedm senierek, kdysi členek úspěšného tanečního klubu Mládí, se schází ve spolkovém domě. Je to sraz po 50 letech. To je výchozí situace hry, abychom následně byli svědky, jak si účastnice obtížně hledají správný prostor pro jejich sraz, prokousávají se k vzájemné komunikaci, hledají se navzájem, hledají ve své paměti a hledají i samy sebe. A okolí, reprezentované servírkou

a jakousi podivnou maškarní společností, která obsadila hlavní sál, jim k tomu vůbec nepomáhá, spíše naopak. Postupně postřehneme, že účastnice se více otevírají sobě i okolí, dozvídáme se víc o jejich životních osudech, které asi nejsou jen vycházkou do růžového sadu. V závěru inscenace, kdy seniorky hrají „ruskou ruletu“, hru na pravdu, se pak odhalují dokonale, bez póz, a to doslova duševně i fyzicky, a my společně s nimi si prožijeme katarzi, že dokud se tančí, nemá cenu propadat pesimismu. Pro někoho trochu dojemně sentimentální závěr je ovšem v duchu režijní koncepce narušen vpádem maškary smrtky. Děj se odehraje během cca čtyř hodin a v asi deseti mikro situacích, které odděluje tikot hodin, čas.

Když jsem shora použil výrazu inzitivní herectví, tak tím myslím schopnost akterek živelně s patřičnou energií sdělovat radost ze hry v obecně známých životních situacích. Jde o zábavnou, chytře budovanou inscenaci, ve které směšné i smutné jde ruku v ruce s jeho hrdinkami, které se perou či radují se životem, co to dá.

Stanislava Kočvarová nám

Na co byste neměli zapomenout

Ještě před rozborovým seminářem vyrazí obvyklý průvod na místní hřbitov, kde uctí památku těch, kdo na přehlídce bývali, ale už odešli a pořádají přehlídky zcela jiného druhu. Nemáte-li na koho vzpomínat pod zdejšími kaštanými, vzpomeňte na ně třeba u sklenky něčeho dobrého. A když tak zčerstva vyrazíme do ranního povětří, budeme mít mysl otevřenou, abychom mohli vnímat dobře míněné rady a poznámky lektorského sboru na prvním rozborovém semináři v přátelském prostředí místní hospůdky v malém sále divadla. Ta letošní hospůdka je tak trochu obestřená tajemstvím. Také jste si všimli, že loutková scéna má zataženou oponu? Tedy v době, kdy držíte v ruce toto vydání Větrníku, je možná již letošní téma odtajněno. Pokud ne – zkuste se zamyslet, co by to tak mohlo být? Uhodli jste? Výborně.

A protože jste včera večer hodně tleskali první souboru 53. ročníku KDP, pak jste se jistě nezapomněli s dámami ze ŽAS rozloučit. A odpoledne si nezapomeňte přijít poslechnout zdravici Krakonoše, který si dnes převezme klíč od města Vysoké nad Jizerou od staronové starostky Lucie Vaverkové Strnádkové.

A určitě byste neměli zapomenout na výstavu, která je na půdičce. Tématem, jež se letos vine celou přehlídkou jako červená nit, abych tak řekla, je porota. A tak jsme z letitého archivu vybrali porotce, kteří se v průběhu 52 ročníků na přehlídce objevili. Možná jste si všimli, že ne všechny tváře na fotografiích jsou pojmenované. Poznáte někoho? Pak si to nenechávejte pro sebe, ale napište nám je a přineste k nám do redakce. Rádi si archiv doplníme. (red)

VOBSKOČÁCI!

Kamarádi a přátelé moji milí. Před několika dny jsem konečně po několikátýdenním pobytu odešel z nemocnice, kterýžto pobyt vůbec nebyl příjemný a byly chvíle, kdy jsem nevěřil, že se budu moci s vámi setkat. Ale povedlo se a já jsem hrozně rád.

Takže – valná hromada bude – včas oznámím. Ale prosím, jinak na mně nic nechtějte. Pokud vás napadne cokoli pro zpestření programu KDP, bude to jenom fajn. Já si své slibované odložím na rok příští.

Moc děkuji za pochopení a jsem moc rád, že se opět setkáváme.

Váš půlprezident Jiřík

Přišlo do redakce

Milá Svatko,

moc Ti děkuji za pozvání do Vysokého, ani nevíš, jakou mi udělalo radost. Je mi moc líto, že ani letos nemohu přijet. Pohybově bych to těžko zvládal. Přeji Ti hodně zdraví a Vám všem, ať se festival jako vždy vydaří. Moc pozdravů všem přátelům. Jinak se samozřejmě těším na setkání příští rok. Věra se k poděkování a pozdravům bouřlivě připojuje.

Tvůj František Laurin

Změna je život

Okřídlená věta, která má svou platnost i v tom letošním ročníku. To tak člověk – či více lidí – chystá, připravuje, kontroluje, aby si pak oddychl, že všechno klaplo a všichni mají čas, když během chvíle je všechno jinak. Režisér Woody Allen jednou řekl: „Chceš-li pánaboha rozesmát, řekni mu své plány.“

A to se stalo nyní i na letošní přehlídce. Ještě pořádně nezačala a už tu byla změna. Porota, nebo lektorský sbor chcete-li, měla pracovat ve složení Jaroslav Kodeš, Petra Richter Kohutová a Petrové Svoboda, Kolínský a Kracík. A právě posledně jmenovaný účast na KDP musel vzdát. Místo něj na porotcovsko-lektorskou židli hbitě naskočil zdejšímu osazenstvu taktéž známý Alexandr Gregar.

Vladka také Půdičkářům včera

slibovala, že první Seminář KDP povede Milan Schejbal. Leč sliby-chyby, věřím však, že Jaroslav Vondruška z Libice byl skvělý zástupce za krále Miroslava, se kterým budete probírat dnešní představení.

Vypadá to, že to nebudou jediné dvě změny v původně ohlášeném osazení 53. ročníku KDP. Ta další se možná týká lektora KDP mladým Petra Theodora Pidrmana. V pátek večer ještě nebylo zcela jasné, zda dorazí, či ne. V záporném případě by divadelní potěr měla na starosti pouze novicka na KDP, lektorka Jana Langr, která je od loňského roku ředitelkou poděbradského FEMADu.

Ale jak říkám – změna je prostě život.

(jn)

KDP 2/2022 strana 6

Jak to vidím...?

Vidím to ostře, jasně a v barvách. Krakonošův divadelní podzim se nám jaksi zhmotnil a taková událost si zaslouží velkou pozornost. Nechci nechat nic náhodě, proto si připomenu pravidla slušného chování. Otevírám chytrou knížku a objevuji tipy a triky, které se mi v sále divadla budou náramně hodit. Až kvůli mně bude vstávat polovina řady, mám k ní být čelem a říkat „raďte odpustit“. Co mě trochu uklidňuje, tak že již sedící se na procházejícího nemají mračit. Hlavně se nesmím cestou s nikým zakecat, aby ti další, co už stojí a nemračí se, zbytečně nečekali. Prý mohu požádat biletáře, aby za mě napomenuli osobu, která mi bude překážet ve výhledu. Jen jsem zvědavý, jestli každý upslechne doporučení, že nemá chrastit papírem, když si rozdělává bonbon.

Následují odstavce, které se týkají předávání řádů a chování u dvora, další je o vztazích se služebnictvem, o pravidlech jízdy v kočáře, o honu... A to už jsem zmatený a nejistý. Do Vysokého jezdím pravidelně, ale že bychom letos jezdili na koních po kopcích, o tom ani Svatka nic neříkala.

Až když zjistím, že držím v ruce knížku jistého pana Guth-Jarkovského z roku 1914, dost se mi uleví. Když si nebudu jistý pravidly etikety (nebo etiky?), začnu tím, co znám – když někam vlezu, tak slušně pozdravím. A pak si už budu užívat sílu okamžiku, respektive okamžiků. Těch je ve Vysokém každý rok hafo. (fry)

v rozhovoru na Pikniku Volyně dává trochu nahlédnout do zákulisí přípravy inscenace. Ke scénáři říká: „On ten text sám o sobě není ani tak ke čtení, jako spíš k inscenování. Nahodila jsem typy a monology si dotvořily kolegyně. Životy si herečky napsaly samy.“ Tak to je pravda. Je to legitimní postup tvorby inscenace prověřený praxí i v jiných souborech. Dává to velkou svobodu hercům, kdy je nespojuje tolik cizí text a mohou uvolněněji stavět situace. A k režii pak dodává: „Nevím, jak moc je tam pevná režijní ruka vidět, nebo spíš není, ale to je dobře. Působí to jako neřízená zábava, ale je to řízené divadlo. To, že to může působit nezakoušeně, je z mého pohledu plus,“ tolik Stanislava Kočvarová.

Tento přístup je mi sympatický, zvláště když se pohybujeme na poli amatérského divadla. A zvláště toho, které nazýváme výrazem „sousedské“. ŽAS je prostě „úkaz“, který nás baví, kterému fandíme a který nechci jakkoli dehonestovat teatrologickými úvahami. Přesto se pokusím o pár postřehů, které by mohly souboru, který má už osm inscenací za sebou, přinést drobné zamyšlení.

Inszenace působí velmi spontánně, ale současně „schuntané“. Živelnost, schopnost se odvázat až řídit, jde na úkor herecké jednotnosti – některé postavy výrazně přehrávají, jiné jsou až šedivě civilní, nebo

vypadávají z typu. Rytmizace - expozice představování postav je neúměrně dlouhá, propady pozornosti jsou i při některých monologiích senierek. Dramaturgická nedomyšlenost - jaké jsou životy jednotlivých senierek a jejich přesnější vývoj v rámci jednoho večera, co je to za uzavřenou společnost v hlavním sále? Autorsko-režijní vklad - vstupy mladých mezi seniorky se dají brát, že jsou myšlenkově obecně správné i rytmicky k celku inscenace, ale samotná realizace je spíše na efekt, pro gag. Kromě závěrečné smrtky. Promluvy akterek do publika, proč? Vztahy v rámci skupiny senierek jsou spíše jen nahozené, ne záměrně budované. Kromě Servírky. Tady je vytvořena přesná a jasná dramatická situace. Občas ve prospěch autentičnosti padne za obět i srozumitelnost mluvy.

KDP 2/2022 strana 3

Tolik k inscenaci Dokud se tančí. Krátkou úvahou navážu na to, co říká Stanislava Kočvarová v rozhovoru na Pikniku Volyně. Že pevnou režijní ruku ani nechce. Asi proto, že ví, s kým spolupracuje, a že je pro ni důležitější herecká živelná spontánnost ve své inzitní nedokonalosti, než dokonalý divadelní tvar. Cesty divadla jsou opravdu nevyzpytatelné, že, milý nadšený diváku.

Půdičkáři

Představení nás pobavilo. Zajímavá byla diskuze o žánru. Bavili jsme se o tom, že bylo použito několik žánrů od situační komedie přes konverzační až po grotesku. Kostra byla nejsilnějším okamžikem představení, přestože její odchod nebyl odůvodněný. Všichni jsme se shodli na skvělých hereckých výkonech Servírky a Cecilky. Ocenili jsme jejich nadšení pro hru.

KDP mladým

#fajnzábava #too young to die #klišeforever

Celkový dojem z představení máme pozitivní, ale po rozebrání jednotlivých složek jsme se shodli na tom, že se s tématem nemůžeme úplně ztotožnit. Sledu anekdot chyběl nosný děj a gradace. Většina vtipů se opírala o klišé, které jsme již mnohokrát viděli a slyšeli. Zábavu na páteční večer to však naplnilo velmi dobře a oceňujeme vyrovnané herecké výkony.

Jaroslav Kodeš: předseda má rozhodující hlas

Letošní Větrník přináší postupně rozhovory se členy odborné poroty, pro dnešní vydání Lukáš Frydrych vyzpovídal Jaroslava Kodeše.

Jardo, ty jsi měl na jaře dost napilno, že?

Docela ano, proběhly „moje“ dvě premiéry. Jedna hra se jmenuje Bulšit aneb podezřelý analfabet. Je to taková konverzační fraška, spíše plenérové než kukátkové představení. Bulšit hrajeme s Klapáky. A druhá hra vznikla u Májovců (Rádobydivadlo Klapý a Divadlo Máj Praha – pozn. redakce) a jmenuje se Mařka. Je to naše vlastní dramaturgie podle Johanne Urzidila, což byl Němec píšící česky, současník Franze Kafky nebo Franze Werfela.

A další premiéra se blíží.

Ano, zkoušíme hru Pavla Kohouta – Sex. Ale o sexu, co každého hned napadne, to není. Je to hra o šestici chlapů. Pavel Kohout ji napsal v druhé polovině sedmdesátých let, vyšla až po revoluci. Autor si dělá legraci ze sebe i z kamarádů disidentů. My to téma chtěli zobecnit na českou povahu. Premiéra bude v listopadu.

Některé soubory by hru pro šest chlapů dělat nemohly, protože nemají tolik herců. Jak jsi to vyřešil ty?

Myslel jsem na dva kluky z Májovců. Na Volyni jsme se sešli s herci ze Žumpy (ochotnický spolek Žumpa Nučice – pozn. redakce) a k tomu přišli kluci z Plzně. Ještě o prázdninách jsme jeli do Krkonoš do Horního Maršova na takové malé soustředění.

To byl tvůj nápad, myslím sáhnout po této hře?

Ne, to ne. Já hodně spolupracuji s Petrou Kohoutovou jako dramaturgem. Ona mi ten text podstrčila.

Vzpomeneš si, kdy a kde jsi byl poprvé jako porotce?

No, tak to budu muset pátrat v paměti. Asi to bylo na Winterově Rakovníku v 80. letech.

Co obnáší být předsedou poroty na KDP? Jsi hromosvodem pro všechny?

Víš, já nerad používám slovo porota, raději mám spojení lektorský sbor. Ale k tvé otázce. Předseda řídí besedu, nebo chce-li rozborový seminář, připravuje zprávu z přehlídky, závěrečné slovo, je toho trochu víc. Pokud by došlo k nějaké vnitřní kolizi, tak se musí hlasovat a rozhodující hlas má právě předseda lektorského sboru.

Držíte jako porota – lektorský sbor – jednotnou linku, nebo vždy jeden vykopává a další ho podle svého doplňují?

Je to různé. Samozřejmě se snažíme, abychom mluvili jednotně. Je pro mě důležité, abychom si se souborem při diskusi porozuměli, nikoli abychom divadlo bodovali či známkovali. Divadlo je umění, kumšt, to se nedá měřit jako v atletice.

Ke sportu jsi měl kdysi blízko. Jakou disciplínu sis vybral?

Sportovní gymnastiku, ale to už je řada let. S mojí ženou teď

často vyrážíme na pěší túry. Během covidu jsme našlapali asi 700 km po okolí Rakovníka. Žijeme tu tolik let a překvapilo nás, kolik krásných míst jsme ještě neznali.

Znáš atmosféru KDP mladým a Půdičkářů?

Práci KDP mladým během přehlídkového týdne neznám, respektive znám jen jejich výstupy, pokud něco na přehlídce nazkouší. Na Půdičku po představení jsem sice kdysi nakoukl, ale jen krátce, abych měl představu. Ve Vysokém je takové nepsané pravidlo, že lektori k Půdičkářům nechodí. To zavedl Ruda Felzmann a my všichni to ctíme.

V rodinném životě jsi manžel a táta. Jsi i děda?

No jistě, dokonce šestinasobný dědeček.

A daří se vám sejit se všichni dohromady?

Dost často. V domě bydlíme se synem, takže kluk a tři vnoučata jsou s námi. Dcera, která je herečka, bydlí asi 50 km daleko, takže to je dobrá dojezdová vzdá-

lenost. Zrovna na začátku září byli všichni u nás. První týden přišli do školy, pak dostali rýmu a hned zvonil telefon, jestli můžeme hlídat.

Máte možnost se s dcerou potkat i pracovně?

Ano, v rozhlasu jsem Evu párkrát obsadil, takže jsme se potkávali i pracovně. To se nám vlastně děje i teď, v rámci školičky ADA (Škola základů činoherní režie pod hlavičkou Amatérské divadelní asociace – pozn. redakce). Já jsem odborným garantem a lektorem režie a Eva lektorkou herectví.

Vedete s manželkou Evou doma rozhovory o divadle, nebo si je v rámci psychohygieny zakazujete?

Žádná hygiena, rozhovory vedeme pořád. Vnoučata, děti a divadlo to jsou naše témata.

Máš ještě závazky v Českém rozhlasu?

Sem tam ano, ale už jako externista. V rozhlasu ale taky ještě učím. Každé pondělí mám skupinu elévů.

Napadlo tě sepsat paměti, vzpomínky a osobní výpověď o divadle?

Tyto ambice skutečně nemám. Často vzpomínám na dvě přehlídky, na kterých jsem se podílel organizačně a vlastně i zakladatelsky. Jednou je poděbradský Femad, tou druhou pak přehlídka v Rakovníku. Když jsem po revoluci pracoval v Rakovníku jako ředitel kulturního centra, dělali jsme přehlídky dvě. Jednak Winterův Rakovník a přehlídku pro děti. Tu jsme transformovali, dali jí název Popelka Rakovník a vznikla národní přehlídka činoherních souborů hrajících pro děti. Spolu se mnou u zrodu Popelky byl i Milan Strotzer a Alena Mutinská.

Co se ti vybaví, když se řekne KDP a Vysoké?

Obojí už patří neodmyslitelně k sobě. Kdykoli jedu přes Vysoké, myslím na přehlídku, divadlo, rituály a všechny známé tváře, divadelníky. Díky tomu všemu má pro mě KDP i silný sociální rozměr.

